

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nureddin NEBATİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplanmasını arz ederim.

Özgür KARABAT

İstanbul Milletvekili

AKP iktidara geldiği gün, 18 Kasım 2002 tarihinde bir dolar, 1.5 TL seviyelerinde idi. Aynı yıl, 2002 sonunda cari açık, 0.6 milyar dolar civarında seyretmekteydi. Aradan geçen 18 yılın ardından geçtiğimiz haftalarda dolar kuru 13 TL gibi rekor seviyelere yükselmiştir. Kurdaki bu hareketlilik her şeyden önce üretim ve istihdamı olumsuz etkilemekte, neredeyse her alanda ardı ardına fiyat artışları yaşanmaktadır. AKP iktidarının tutarsız döviz politikası, adalet ve demokrasi noktasında yaşanan sorunlarla da birleştiğinde ekonomik tablonun daha da ağırlaşması kaçınılmaz görünmektedir.

Dövizdeki yukarıya doğru olan seyrin durdurabilmesi için bir an önce yapısal reformların hayata geçirilmesi, hukuki güvenliğin sağlanması, bağımsız yargının işletilmesi ve ekonomi ile ilgili kurumların gerçek manada özerkliklerinin sağlanması hayati önem taşımaktadır. Diğer yandan özellikle son aylarda döviz kurunun yukarı yönlü seyri ile iktidarın en tepesinden yapılan açıklamaları birbirine paralel ilerlemesi, sorunun önemli bir boyutunun siyasi olduğunu ve iktidar temsilcilerinin kutuplaştırıcı ve ayrıştırıcı söylem ve politikalarının da yaşanan ekonomik krizi daha da derinleştirdiği değerlendirilmektedir.

SSAB

2008’de yaşanan uluslararası krizin ardından ABD Merkez Bankası piyasalara önemli miktarda dolar sürmüştür. Piyasalardaki dolar bolluğu gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerine nefes aldirmekle birlikte ABD’nin politika değişikliği ile özellikle gelişmekte olan ülke ekonomilerinin daralmaya başlayacağı daha o yıllarda konuşulmaya başlanmıştır. Bu süreçte Türkiye ekonomisinde üretim ve aşırı verimsiz yatırımlar yapıldığı ortadadır. Özellikle üretim ve istihdam yatırımları yerine inşaat sektörü gibi geçici sektörlerle ağırlık verilmiş, Geçtiğimiz yıl ülkemizde dar anlamlı para arzında yüzde 50’nin üstünde bir emisyon hacmi yaşandığı görülmektedir. Bu durum pek çok uzman tarafından ülkemizde para basıldığının emaresi olarak yorumlanmıştır. Hatta bu paranın nereye harcandığının bilinmemesi, işsizlik ve gelir dağılımındaki dengesizliklerle birleştiğinde ekonomiye duyulan güveni olumsuz etkilediği de değerlendirilmektedir.

Buna göre;

1. T.C. Merkez Bankası kanalıyla son beş yılda ne kadar para basılmıştır? Bu para basımlarının yıllara göre dağılımı nasıldır? Basılan para nerelere kullanılmıştır?
2. 2022 bütçesinde devlet garantisi verilen Kamu Özel İş birliği (KÖİ) projelerinin anlaşmaları kapsamında 2022 Bütçe Teklifi’nin TBMM’ye sunulduğu tarihten önerenin cevaplandırıldığı tarihe kadar, KÖİ projelerine ayrılan ödenek miktarında kur farkından kaynaklı yaşanan artış miktarı ne kadardır?
3. AKP Hükümetinin serbest kur politikası izlediği dikkate alınarak Kamu Özel İş birliği (KÖİ) projelerine ilişkin garantilerin dolar yerine Türk lirasına çevrilmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?
4. 23 Mart 2020 tarihinde yeni 50 TL’lik banknotların piyasaya sürüldüğü açıklanmıştır. Buna göre 23 Mart’ 2020 tarihinden bu yana piyasaya ne kadar para sürülmüştür? Bunların aylara göre dağılımı nasıldır?